

OPINIE

Opinie: Wiersma, maak je eens kwaad voor die leerling die zelf zijn buskaartje naar zijn stageplek moet betalen

Minister Wiersma van Onderwijs heeft de mond vol van kansenongelijkheid, maar laat het praktijkonderwijs in de steek. Nieuwe financieringsplannen maken het er niet beter op.

Leerling praktijkonderwijs van het Máximacollege in Ridderkerk vijlt de nagels van bezoekend koningin Máxima. Beeld Brunopress

Minister Dennis Wiersma profileert zich als een betrokken onderwijsminister met een warm hart voor leerlingen in het praktijkonderwijs. Op sociale media zet hij deze leerlingen in het zonnetje. Met een soldeerbout in de hand of keukenschort om zijn middel. Maar de leerlingen in het praktijkonderwijs hebben voor kansengelijkheid meer nodig dan een plaatje en een praatje.

Over de auteurs

Nicole Teeuwen is voorzitter van de sectorraad Praktijkonderwijs.

Eric Bouwens is bestuurder van het Pro College Nijmegen.

‘Wat mogen we trots zijn op het praktijkonderwijs’, jubelde Wiersma op Twitter na een werkbezoek aan het Futura College in Woerden. ‘Hier worden de échte vakmensen van de toekomst opgeleid!’ Die trots delen wij als vertegenwoordigers van de medewerkers en scholen in het praktijkonderwijs. Binnen deze muren leren 30 duizend leerlingen voor die beroepen waaraan een schreeuwend tekort is in Nederland.

Bedrogen

De minister heeft natuurlijk groot gelijk als hij zegt dat praktisch gericht onderwijs op gelijke voet staat met theoretisch onderwijs. De praktijkschool is net zoveel waard als het gymnasium. *Hear hear*. Maar laten we eerlijk zijn: een leerling in het praktijkonderwijs heeft op dit moment niet dezelfde kansen als een gymnasiast. Voor kansengelijkheid is nog veel werk aan de winkel.

Maar wie denkt dat dit de volle aandacht heeft van de minister, komt bedrogen uit. Om ongelijkheid aan te pakken, is het allereerst belangrijk in te zien welke verschillen er zijn tussen leerlingen. Wie leert door iets te doen of te maken, vraagt andere dingen van het onderwijs of de overheid dan wie leert uit een boekje.

Zo gaan in het praktijkonderwijs bovenbouwleerlingen stage lopen. Voor deze leerlingen is een ov-kaart essentieel. En aangezien veel van onze leerlingen na de middelbare school al de arbeidsmarkt betreden, is het belangrijk dat zij ook na de diploma-uitreiking een beroep kunnen doen op begeleiding: aan het werk gaan is een ding, aan het werk blijven een ander verhaal.

Nadelig

De positie van praktijkschoolleerlingen lijkt op die van mbo-studenten, al zijn ze jonger. Maar een mbo’er heeft recht op een ov-kaart, de praktijkschoolleerling niet. Geld voor nazorg? Miljoenen voor het mbo, niet voor het praktijkonderwijs. Het is de schrijnende situatie in het Nederlandse onderwijs. De kinderen met de grootste leerproblemen zitten het kortst op school, moeten als enige de buskaartjes naar hun stageplek zelf betalen en krijgen de minste nazorg op weg naar een economisch zelfstandig bestaan.

Het onderwijsbeleid van minister Wiersma pakt op nog meer vlakken nadelig uit voor de praktijkschoolleerling. Wie na de praktijkschool wil doorleren, moet een ‘entreeopleiding’ doorlopen. Die biedt een toegangsbewijs voor het mbo.

Deze route bestaat in het praktijkonderwijs, maar heeft een onduidelijke wettelijke basis. Gelukkig is er twee jaar geleden Kamerbreed een motie aangenomen die de minister oproept deze route wettelijk vast te leggen. Sindsdien: taal noch teken van de minister.

Dan hangt de praktijkschool al jaren een zwaard van Damocles boven het hoofd. Er zijn plannen om het landelijke budget voor de praktijkscholen te begrenzen: toekomstige groei van het aantal leerlingen leidt dan niet automatisch tot extra geld. Even een gedachtenexperiment: zo'n uitgavenplafond invoeren voor het gymnasium? Het land zou te klein zijn.

Het omgekeerde gebeurt, zo lezen we in deze krant over middelen voor [hoogbegaafde leerlingen](#): 'Inmiddels heeft het kabinet na een stevige lobby in Den Haag toegezegd om voor dit jaar 9,5 miljoen euro incidenteel geld beschikbaar te stellen voor voltijds hoogbegaafdheidsonderwijs en nog eens 14 miljoen euro structureel geld voor hb-onderwijs in het algemeen.'

Instagram

Binnenkort, op 7 juni, wordt in de Tweede Kamer gesproken over kansenongelijkheid in het onderwijs. We lezen in de stukken weer mooie passages over de verschillende schoolsoorten in het voortgezet onderwijs als 'een waaier van mogelijkheden'. En dan volgt opnieuw de teleurstelling. Uit de nieuwe verdeelsystematiek van de achterstandsmiddelen, wordt de kansenongelijkheid zelfs nog eens vergroot. Zo is er voor een leerling in het vwo, of ook in het vmbo, met dezelfde achtergrond straks flink meer geld om kansenongelijkheid tegen te gaan, maar voor de leerling in het praktijkonderwijs een stuk minder. Het is de omgekeerde wereld.

Minister Wiersma, ongelijkheid bestrijd je niet met complimenten of een leuke post op Instagram. Leerlingen schieten weinig op met een cheerleader die met ze poseert met soldeerbout of keukenschort. Ze hebben een minister nodig die dingen voor ze regelt, dus maak je eens kwaad voor ze en doe wat. Beschouw de 30 duizend leerlingen van het praktijkonderwijs niet als restgroep waar 'ook nog wat mee moet'.